

zaaknummer 2012T906(1)

30 september 2014

De **Klachtencommissie** seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. M.L.J. Bomers, advocaat te Nijmegen.

tegen:

wijlen pater [naam],
geboren op [datum], overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven lid van de Orde der Nederlandse Jezuïeten.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 18 maart 2014. Op 18 april 2014 is bij de griffie een reactie op het klaagschrift ingekomen van pater [naam], provinciaal overste van de Nederlandse Jezuïeten.

Op 26 augustus 2014 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen en heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd vergezeld door een vriend, de heer [naam]. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. Bomers, voornoemd. Namens de Orde is eveneens verschenen pater [naam], voornoemd.

2. De klacht (zakelijk weergegeven)

2.1. Klager woonde met zijn ouders en vier zussen in [plaats]. In [plaats] was geen katholieke middelbare school. Op aandringen van de [paters], die de plaatselijke parochie in [plaats] onder hun beheer hadden, werd het [college] in [plaats] benaderd. Klager werd toegelaten op het [college] als interne leerling. Klager heeft van [jaartal tot jaartal] op het [college] gezeten. Hij volgde daar de HBS-B.

Klager was klein en jong voor zijn leeftijd. Hij mocht slechts één keer in de zes weken naar huis. Klager was niet erg weerbaar en voelde zich alleen en verlaten op het internaat.

In het tweede jaar kreeg klager [vak]les van aangeklaagde. Op enig moment moest klager naar de kamer van aangeklaagde komen, omdat hij het handschrift van klager niet kon lezen. Toen klager op de kamer van aangeklaagde kwam zat deze achter zijn bureau het proefwerk van

klager na te kijken. Aangeklaagde zei, dat hij het proefwerk van klager niet kon lezen en verzocht hem om achter het bureau te komen staan om het voor te lezen. Toen klager achter het bureau stond, zette aangeklaagde klager klem tussen zijn benen en greep hij in de broek van klager naar zijn penis en ballen. Klager schrok hier hevig van. Klager rukte zich met geweld los en vluchtte de kamer uit. Dit herhaalde zich enige weken later. Klager vluchtte wederom. Dit gebeuren heeft zich gedurende vier jaren eens in de drie weken voorgedaan, met dien verstande dat aangeklaagde op enig moment niet meer achter zijn bureau zat als klager kwam, maar dat hij klager bij de deur opwachtte. Aangeklaagde stond achter de deur en greep klager direct bij binnenkomst beet. Aangeklaagde greep zowel de billen als de penis van aangeklaagde. Hij streelde klager overal terwijl hij met zijn penis tegen klager aan 'reed'. Klager herinnert zich dat aangeklaagde daarbij hard kreunde. Tevens probeerde aangeklaagde klager te zoenen. Klager probeerde dit zoveel mogelijk te ontwijken, omdat klager dit vies vond. Iedere keer dat dit zich voordeed probeerde klager zich los te trekken zodra hij de kans kreeg.

Klager durfde hier met niemand over te spreken. Ook durfde hij niet te weigeren om een bezoek aan de kamer van aangeklaagde te brengen als hij was ontboden. Een weigering stond gelijk aan een doodzonde en zou reden zijn om klager van school te sturen.

Tijdens de zomervakantie kwam aangeklaagde bij klager thuis op visite. De ouders van klager voelden zich zeer vereerd. Aangeklaagde bleef ook slapen. Aangeklaagde kreeg het voor elkaar dat hij naast klager op de bank kwam te zitten, waarbij hij klager een aai over de bol en een klopje op het been gaf. Klager rende hierna de kamer uit.

De volgende ochtend werd klager door zijn ouders op het matje geroepen. Toen klager vertelde dat aangeklaagde met grote regelmaat zijn lichaam betastte, reageerden zijn ouders vol ongeloof.

In de zomervakantie van [jaartal] organiseerde aangeklaagde een reis naar [land]. Klager mocht met elf andere jongens mee. Klager vermoedt dat ongeveer de helft van de jongens op dezelfde wijze door aangeklaagde werd misbruikt. Zowel klager als de andere jongens zorgden ervoor dat zij nooit met aangeklaagde alleen waren. De jongens verloren elkaar niet uit het oog. Toen klager door aangeklaagde op diens kamer ontboden werd, durfde klager dit gebod te negeren. Aangeklaagde daarentegen durfde het niet af te dwingen.

Na de reis schreef aangeklaagde een brief aan de ouders van klager waarin hij zich beklagde over het 'onbeleefde gedrag' van klager en andere jongens. Aangeklaagde eiste zijn excuses van klager. Klager moest van zijn ouders zijn excuses aanbieden. Klager weigerde dit. Vervolgens is de vader van klager naar aangeklaagde gegaan om namens klager excuses aan te bieden.

2.2. Het seksueel misbruik door aangeklaagde en eerder door een andere pater heeft het leven van klager verwoest. Alles wat met seksualiteit te maken heeft, heeft voor klager een zware lading gekregen. Klager twijfelt tot op de dag van vandaag of hij homoseksueel is.

Klager is in 1980 getrouwd en heeft drie kinderen gekregen. Na verschillende therapieën gevolgd te hebben bij een seksuoloog en een relatietherapeut, is klager in [jaartal] door zijn echtgenote het huis uit gezet. Sindsdien wonen klager en zijn echtgenote niet meer samen.

Het seksueel misbruik heeft het leven van klager tot een hel gemaakt. Het heeft zijn sociale leven en zijn loopbaan beïnvloed. Klager had jarenlang geen enkel vertrouwen in andere mensen. Hij heeft de mensen om hem heen altijd op een veilige afstand gehouden uit zelfbescherming.

Klager heeft zich op zijn studie en werk gestort om te voorkomen dat hij in zijn vrije tijd te dicht bij mensen zou komen te staan.

Klager is in 2013 gestart met therapie in verband met zijn verleden. Aan het begin van de therapie ging het steeds slechter met klager, nu ziet hij af en toe licht aan de horizon.

2.3. Klager wil door middel van deze procedure erkenning krijgen voor het feit dat hij seksueel is misbruikt door aangeklaagde en dat dit ingrijpende gevolgen heeft gehad voor zijn persoonlijk leven.

3. De reactie (zakelijk weergegeven)

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. Pater [naam] heeft in zijn reactie gesteld dat er reeds een gegrond verklaarde klacht ligt tegen aangeklaagde en dat meerdere mensen onafhankelijk van elkaar soortgelijke verhalen vertellen over aangeklaagde. Pater [naam] twijfelt er derhalve niet aan dat de feiten zich hebben voorgedaan zoals door klager naar voren zijn gebracht.

Pater [naam] is beschaamd over het seksueel misbruik dat klager heeft moeten ondergaan. Hij betreurt de negatieve gevolgen die dit op het verdere leven van klager heeft gehad. Namens de orde biedt Pater [naam] zijn oprecht excuses aan en prijst hij de moed die klager heeft gevonden om naar buiten te komen met zijn verhaal.

Indien klager het op prijs stelt, is pater [naam] bereid met hem in gesprek te gaan.

4. De beoordeling

4.1. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.

4.3. Er zijn ruim vijftig jaar verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Alleen al door het overlijden van aangeklaagde zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klager schetst hebben plaatsgevonden.

De Klachtencommissie acht aannemelijk dat klager gedurende een periode van vier jaar (gemiddeld) eens in de drie weken door aangeklaagde op zijn kamer werd ontboden. Eenmaal op de kamer van aangeklaagde aangekomen werd klager direct seksueel misbruikt door aangeklaagde. Aangeklaagde hield klager stevig vast en greep meteen met zijn hand in de broek van klager, waarbij hij de penis en ballen van klager betastte. Met zijn andere hand greep hij klager bij zijn billen. Terwijl hij dit deed 'reed' hij tegen klager aan. Op enig moment verslapte zijn greep en liet hij klager gaan. Klager vermoedt nu dat aangeklaagde dan was klaargekomen. Klager worstelde zich dan los en kon ontsnappen.

De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt, in de eerste plaats door de authentieke wijze waarop en de details waarmee klager zijn verhaal heeft verteld.

Daarnaast wordt zijn verklaring ondersteund door de gegrondverklaarde klacht, bekend onder nummer 2010T072, het formulier 'Toestemming gebruik melding/klacht als steunbewijs' bekend onder nummer 2010-0132 en het formulier 'Toestemming gebruik melding/klacht als

steunbewijs' bekend onder nummer 2012-3946. Uit voornoemde klacht en verklaringen blijkt dat het seksueel misbruik in alle gevallen op soortgelijke wijze plaats vond.

4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidsrelatie hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas veertien jaar oud. Aangeklaagde was voor hem iemand waarin hij vertrouwen moest kunnen stellen.

4.5. Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. De gegroundverklaring van de klacht, alsmede de erkenning van het leed dat klager is aangedaan en een oprechte spijtbetuiging kunnen wellicht bijdragen aan de vermindering van dat leed.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Provinciaal Overste van de Orde der Nederlandse Jezuïeten de klacht gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 30 september 2014 door mr. G.A.M. Stevens, voorzitter, zr. J.G.M. Verwijs o.praem. en drs. N.A.M. van Beelen, leden, bijgestaan door mr. Braspenning-Groeneveld, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klager verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.